

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Tomáše Foltase a soudců Davida Hipšra a Lenky Krupičkové v právní věci žalobce: **T. A. T.**, zastoupený Mgr. Petrem Václavkem, advokátem se sídlem Opletalova 1417/25, Praha 1, proti žalované: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**, se sídlem nám. Hrdinů 1634/3, Praha 4, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 12. 9. 2024, č. j. 69 A 4/2024-61,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I.

[1] Rozhodnutím ze dne 8. 2. 2024, č. j. OAM-16597-18/ZR-2023, Ministerstvo vnitra, jako správní orgán I. stupně, zrušilo dle § 77 odst. 1 písm. d) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále též „zákon o pobytu cizinců“), platnost žalobcova povolení k trvalému pobytu a podle odst. 3 téhož ustanovení stanovilo žalobci lhůtu k vycestování z území České republiky, a to do 30 dnů od právní moci rozhodnutí. Odvolání zamítla žalovaná rozhodnutím ze dne 24. 4. 2024, č. j. MV-48813-4/SO-2024, a potvrdila prvostupňové rozhodnutí.

II.

[2] Žalobce napadl rozhodnutí žalované žalobou, kterou Krajský soud v Plzni (dále též „krajský soud“) výše označeným rozsudkem zamítl. Plné znění napadeného rozsudku je přístupné na www.nssoud.cz a soud na něj pro stručnost odkazuje.

III.

[3] Rozsudek krajského soudu napadl žalobce (dále též „stěžovatel“) kasační stížností, a to z důvodů obsahově podřaditelných pod § 103 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád

správní, ve znění pozdějších předpisů (dále též „s. ř. s.“). Předně namítal nepřezkoumatelnost rozsudku krajského soudu. Ten se podle názoru stěžovatele nevypořádal se všemi žalobními námitkami; např. námitkou že předmětné správní řízení, jehož výsledkem bylo zrušení stěžovatelova trvalého pobytu, nemělo být vůbec zahájeno. V dalším okruhu námitek poukazoval na nedostatečně zjištěný skutkový stav. Podle jeho názoru z podkladů založených ve spise nelze jednoznačně dovodit, že stěžovatel skutečně na území České republiky nepobýval déle než 6 let. Kromě toho lze o pravosti některých podkladů založených ve spise důvodně pochybovat. Tak tomu je ve vztahu k čestnému prohlášení, které měl učinit sám stěžovatel a z něhož plyne, že na území České republiky nepobýval od roku 2005 do roku 2023. Stěžovatel současně nesouhlasil ani s právním posouzením dané věci. V tomto ohledu poukázal zejména na nesprávné vyhodnocení přiměřenosti zásahu napadených správních rozhodnutí do stěžovatelova soukromého a rodinného života. Poukázal i na negativní důsledky, které pro něj zrušení trvalého pobytu představuje. Současně upozornil i na faktickou nemožnost podat jakoukoliv novou žádost o pobytové oprávnění v České republice. Navrhl, aby Nejvyšší správní soud zrušil jak rozsudek krajského soudu, tak i rozhodnutí žalované a věc vrátil žalované k dalšímu řízení. Současně navrhl, aby Nejvyšší správní soud přiznal podané kasační stížnosti odkladný účinek.

IV.

[4] Žalovaná podala ke kasační stížnosti vyjádření. Se stížními námitkami se neztotožnila. Podle jejího názoru jsou v souladu s právní úpravou a judikaturou jak správní rozhodnutí, tak i rozsudek krajského soudu. Navrhla proto, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost odmítl pro nepřijatelnost, příp. zamítl pro nedůvodnost. Současně navrhla, aby podané kasační stížnosti nebyl přiznán odkladný účinek.

V.

[5] Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[6] Předně se Nejvyšší správní soud zaměřil na posouzení podmínek přijatelnosti dané kasační stížnosti. Podle § 104a odst. 1 s. ř. s., s účinností od 1. 4. 2021, platí, že za podmínky, kdy před krajským (městským) soudem rozhodoval o věci specializovaný samosoudce, a tato kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, odmítne ji Nejvyšší správní soud jako nepřijatelnou (změna na základě novely soudního řádu správního zákonem č. 77/2021 Sb.). Z důvodové zprávy k této novele je zřejmé, že jejím účelem je urychlení soudního přezkumu rozhodnutí a dalších aktů správních orgánů, a to ve fázi před Nejvyšším správním soudem. Věcné přezkoumání pravomocného rozhodnutí krajského (městského) soudu Nejvyšším správním soudem má probíhat pouze v případech, kdy je to důležité nejen pro samu posuzovanou věc, ale i pro plnění základní role Nejvyššího správního soudu jako vrcholného soudního orgánu ve věcech správního soudnictví, kterou je sjednocování judikatury správních soudů.

[7] Nejvyšší správní soud shledal, že se uvedená právní úprava na nyní projednávanou věc užije. Krajský soud rozhodl po nabytí účinnosti uvedené novely s. ř. s. (srov. usnesení

pokračování

Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 6. 2021, č. j. 9 As 83/2021-28, ze dne 5. 8. 2021, č. j. 10 Azs 196/2021-30, ze dne 14. 7. 2021, č. j. 10 Azs 184/2021-36, ze dne 15. 7. 2021, č. j. 9 Azs 110/2021-30, ze dne 27. 8. 2021, č. j. 9 As 144/2021-31, ze dne 24. 9. 2021, č. j. 10 Azs 225/2021-34). Nejvyšší správní soud dále konstatuje, že v dané věci rozhodoval samosoudce (§ 31 odst. 2 s. ř. s.), přičemž jeho kompetenci takto rozhodnout nezpochybňuje ani stěžovatel v kasační stížnosti.

[8] Návazně se Nejvyšší správní soud zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje zájmy stěžovatele. Podstatný přesah zájmů stěžovatele kasační soud vymezil již např. v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006-39, č. 933/2006 Sb. NSS. Ačkoli se v tomto usnesení vyjádřil ve vztahu k předcházející právní úpravě nepřijatelnosti, která pamatovala pouze na posuzování ve vztahu k mezinárodní ochraně, závěry plynoucí z této judikatury jsou přiměřeně uplatnitelné také v nyní projednávané věci (k tomu srov. např. rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 6. 2021, č. j. 1 As 124/2021-28, ze dne 16. 6. 2021, č. j. 9 Azs 84/2021-23, ze dne 15. 7. 2021, č. j. 9 Azs 110/2021-30, ze dne 23. 7. 2021, č. j. 4 As 156/2021-50, ze dne 13. 8. 2021, č. j. 10 As 222/2021-39, ze dne 27. 8. 2021, č. j. 9 As 144/2021-31, ze dne 1. 9. 2021, č. j. 1 As 148/2021-44, ze dne 24. 9. 2021, č. j. 10 Azs 225/2021-34, ze dne 7. 10. 2021, č. j. 6 Azs 242/2021-21, ze dne 9. 12. 2021, č. j. 9 Azs 213/2021-45 atp.). Z uvedené judikatury vyplývá, že o přijatelnou kasační stížnost se může jednat v následujících případech: (1) kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec nebo plně v judikatuře Nejvyššího správního soudu řešeny; (2) kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou v judikatuře řešeny rozdílně; (3) bude třeba učinit judikaturní odklon; (4) v napadeném rozhodnutí městského soudu bylo shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotně právního postavení stěžovatele.

[9] V dané věci nevyvstala žádná právní otázka, která by dosud nebyla v judikatuře Nejvyššího správního soudu řešena, popř. byla řešena rozdílně. Rovněž tak Nejvyšší správní soud neshledal důvod, pro který by bylo nutno učinit judikaturní odklon. Krajský soud se nedopustil ani zásadního pochybení, které by mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele. Krajský soud posoudil věc v souladu s konstantní judikaturou, od které neshledal Nejvyšší správní soud důvod se odchýlit.

[10] Ve vztahu k tvrzené nepřezkoumatelnosti a vadnosti rozsudku krajského soudu lze odkázat např. na rozhodnutí zdejšího soudu ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003-75, ze dne 22. 1. 2004, č. j. 4 Azs 55/2003-51, ze dne 29. 7. 2004, č. j. 4 As 5/2003-52, ze dne 1. 6. 2005, č. j. 2 Azs 391/2004-62, ze dne 14. 7. 2005, č. j. 2 Afs 24/2005-44, ze dne 21. 8. 2008, č. j. 7 As 28/2008-76, či ze dne 21. 5. 2015, č. j. 7 Afs 69/2015-45 atp.). Podle názoru Nejvyššího správního soudu postupoval krajský soud v souladu s uvedenou judikaturou. Závěry krajského soudu jsou plně přezkoumatelné, resp. srozumitelné. Krajský soud dostatečně vypořádal stěžejní žalobní námítky. V bodě 14 a násl. krajský soud vypořádal i argumentaci poukazující na nedostatečně podložený závěr stran pobytu stěžovatele mimo území České republiky, námitku poukazující na nemožnost zahájení předmětného správního řízení, či argumentaci poukazující na nejasnosti spojené s informacemi obsaženými v podnětu, na základě něhož bylo dané řízení zahájeno. V bodě 24 a násl. se obsáhle zabýval otázkou nepřiměřenosti zásahu správních rozhodnutí do stěžovatelova soukromého a rodinného života. Krajský soud přezkoumatelně vypořádal i další žalobní

námítky. Lze dodat, že zrušení rozhodnutí pro nepřezkoumatelnost je vyhrazeno jen těm nejzávažnějším vadám rozhodnutí, kdy pro absenci důvodů či nesrozumitelnost skutečně nelze rozhodnutí meritorně přezkoumat (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 1. 2013, č. j. 1 Afs 92/2012-45, či ze dne 29. 6. 2017, č. j. 2 As 337/2016-64). Takovými vadami však rozsudek krajského soudu netrpí. To plně platí i pro rozhodnutí žalované. I to je srozumitelně a dostatečně odůvodněno (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 7. 2008, č. j. 3 As 51/2007-84, ze dne 23. 7. 2009, č. j. 9 As 71/2008-109, ze dne 28. 3. 2013, č. j. 7 As 92/2012-41, ze dne 16. 7. 2014, č. j. 3 As 111/2013-25). Krajský soud nepochybil ani tím, že vyšel z rozhodnutí správních orgánů. Pokud správní soud shledá závěry správních orgánů správnými, je oprávněn na ně odkázat, resp. je převzít (viz rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 7. 2007, č. j. 8 Afs 75/2005-130, nebo ze dne 19. 12. 2013, č. j. 9 Azs 13/2013-26).

[11] I postup při zjišťování skutkového stavu má oporu v právní úpravě a judikatuře (srov. § 3 správního řádu a rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 11. 2003, č. j. 2 Azs 27/2003-59, ze dne 18. 12. 2003, č. j. 5 Azs 24/2003-42, ze dne 17. 6. 2004, č. j. 3 Azs 23/2004-65, ze dne 25. 10. 2004, č. j. 5 Azs 162/2004-43, ze dne 21. 12. 2005, č. j. 6 Azs 235/2004-57, ze dne 13. 8. 2008, č. j. 2 Azs 45/2008-67, ze dne 27. 1. 2009, č. j. 2 Azs 91/2008-66). Správní orgány důkladně zkoumaly všechny okolnosti případu, a to i na podkladě stěžovatelem akcentovaných skutečností. Závěr o naplnění podmínky § 77 odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců – *ministerstvo zruší platnost povolení k trvalému pobytu, jestliže cizinec pobýval mimo území nepřetržitě po dobu delší než 6 let* – založily na dostatečně zjištěném skutkovém stavu. Z obstaraných podkladů bezpečně vyplývá, že stěžovatel nepobýval více než 6 let (od roku 2005 do roku 2023) na území České republiky. Ze spisu současně vyplývá, že správní orgány umožnily stěžovateli, aby se s obsahem spisového materiálu seznámil (vč. podkladů pro rozhodnutí) a aby příp. vzněsl argumentaci, která by správními orgány dovozené závěry vyvrátila. Mohl tak učinit např. poté, co se seznámil s podklady pro vydání prvostupňového rozhodnutí, či v rámci podaného odvolání atp. Takto nicméně nepostupoval. Do podkladů pro vydání prvostupňového rozhodnutí nahlédl, nijak se k nim však nevyjádřil. Nepředložil ani žádné podklady, které by měly potenciál zvrátit závěry správních orgánů. Netvrdil ani neprokazoval, že by v daném období pobýval v České republice. Jeho argumentace ustála na namítání nedostatečně zjištěného skutkového stavu. Nutnost „aktivní“ obrany stěžovatele v řízení o zrušení trvalého pobytu podle § 77 odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců přitom akcentuje i judikatura (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 6. 2018, č. j. 3 Azs 309/2017-31, ze dne 17. 8. 2017, č. j. 2 Azs 115/2017-45 atp.). Oporu v právní úpravě a judikatuře má i postup stran hodnocení podkladů vč. předmětného čestného prohlášení. Nejvyšší správní soud souzní s krajským soudem v tom, že *i pokud by nebylo k obsahu čestného prohlášení přiblíženo, stále by správní orgány neměly vůbec žádnou indicii o tom, že by žalobce kdykoli v předmětné době pobýval na území České republiky*. Lze dodat, že závěry správních orgánů nestojí toliko na obsahu předmětného čestného prohlášení, nýbrž i na celé řadě dalších dokladů. Nejvyšší správní soud souhlasí s krajským soudem i v tom, že *„pro zahájení správního řízení není nezbytné, aby před jeho zahájením měl správní orgán k dispozici dostatek podkladů pro vydání rozhodnutí ve věci. Zjišťování skutkového stavu spadá teprve do zahájeného správního řízení.“* (srov. např. JEMELKA, L., PONDĚLÍČKOVÁ, K., BOHADLO, D., § 46, *Zahájení řízení z moci úřední*. Komentář ke správnímu řádu. 7. vydání. Praha: C. H. Beck, 2023, s. 345). Stejně tak je pro danou věc irelevantní, na základě jakého podnětu bylo

pokračování

dané řízení zahájeno. Podstatné je, že v něm bylo prokázáno naplnění podmínek dle § 77 odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců. Na podkladě stížní argumentace nebylo lze shledat ani žádnou jinou vadu v postupu žalované, resp. krajského soudu s vlivem na zákonnost (srov. rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 8. 2010, č. j. 4 Azs 11/2010-112, ze dne 25. 5. 2017, č. j. 5 As 49/2016-198, ze dne 27. 7. 2017, č. j. 1 As 15/2016-85, ze dne 27. 8. 2019, č. j. 1 Azs 343/2018-28, či ze dne 16. 3. 2020, č. j. 1 As 245/2019-38).

[12] V souladu s právní úpravou a judikaturou nahlížel krajský soud i na tvrzený nepřiměřený zásah rozhodnutí správních orgánů do stěžovatelova soukromého a rodinného života. Nejvyšší správní soud připomíná, že obecný test proporcionality dopadů rozhodnutí o zrušení povolení k trvalému pobytu do rodinného a soukromého života cizince provedl v § 77 odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců již zákonodárce. Z hlediska vnitrostátní právní úpravy lze v běžných případech předpokládat, že soustavný a dlouhodobý pobyt cizince mimo území České republiky zpřetrhá vazby k České republice (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 3. 2017, č. j. 7 Azs 338/2016-39, ze dne 26. 5. 2022, č. j. 1 Azs 320/2021-68 atp.) Řízení vycházející z naplnění skutkových podstat vyjmenovaných v § 77 odst. 1 zákona o pobytu cizinců zákonodárce pojal tak, aby ministerstvo nemuselo v každém jednotlivém případě zkoumat přiměřenost dopadů správních rozhodnutí do soukromého a rodinného života cizince ve smyslu § 174a téhož zákona (viz rozsudky ze dne 26. 11. 2015, č. j. 9 Azs 218/2015-51, ze dne 23. 3. 2017, č. j. 10 Azs 249/2016-47, ze dne 4. 1. 2017, č. j. 9 Azs 288/2016-30, či ze dne 5. 12. 2018, č. j. 1 Azs 377/2018-32 atp.). Nicméně jak uvedl soud již např. v rozsudku ze dne 23. 12. 2019, č. j. 10 Azs 262/2019-31, *„podmínky § 77 odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců jsou nastaveny tak, že v naprosté většině případů zrušením platnosti povolení k trvalému pobytu z tohoto zákonného důvodu nedojde k nepřiměřenému zásahu do soukromého nebo rodinného života, a ani k porušení článku 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (která je součástí ústavního pořádku ČR). Ovšem takovou situaci nelze a priori vyloučit. Článek 8 Úmluvy je přímo aplikovatelný a má přednost před zákonem. Znamená to, že pokud cizinec vznese konkrétní námitku co do nepřiměřenosti zásahu do soukromého a rodinného života, správní orgán se s touto námitkou musí vypořádat (srov. nedávno též rozsudek ze dne 12. 12. 2019, č. j. 10 Azs 310/2019-32, bod 13). Na tom nic nemění ani novela § 174a zákona o pobytu cizinců, která do tohoto ustanovení vložila s účinností od 15. 8. 2017 zbrusu nový odst. 3 (k tomu obdobně srov. rozsudek ze dne 19. 12. 2018, č. j. 8 Azs 290/2018-27, č. 3852/2019 Sb. NSS, bod 13 a násl.)“* (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 12. 2019, č. j. 10 Azs 262/2019-31). Jak správně akcentovaly správní orgány i krajský soud, stěžovatel se svými rodinnými příslušníky prožil téměř celý život ve Vietnamu; do České republiky přicestoval až v roce 2023 (žádost o dlouhodobý pobyt podal na Zastupitelském úřadu České republiky v Hanoji dne 24. 4. 2023), v návaznosti na což bylo zahájeno předmětné řízení zakončené rozhodnutím žalované ze dne 24. 4. 2024 (na pobyt stěžovatele není přitom vázána žádná další osoba, jeho rodiče trvalým pobytem nedisponují a na území České republiky nejsou známy žádné významné vazby). Za této situace lze souhlasit s tím, že rozhodnutí nepředstavuje nepřiměřený zásah do soukromého a rodinného života. V podrobnostech odkazuje soud na str. 5 rozhodnutí žalované, resp. body 24 a násl. napadeného rozsudku. Nejvyšší správní soud souzní i s dalšími závěry správních orgánů, resp. krajského soudu. Jejich postup v celkovém souhrnu odpovídá požadavkům právní úpravy a navazující judikatury. Na posouzení věci nic nemění ani obecná polemika o zhoršení faktické možnosti na získání pobytového titulu. Taková argumentace nezákonnost

napadeného rozhodnutí *eo ipso* nevyvolává. Lze doplnit, že zrušení povolení k trvalému pobytu stěžovatele nezabavuje možnosti pobývat na území na základě jiného pobytového oprávnění, příp. znovu požádat o povolení k trvalému pobytu dle § 66 odst. 2 zákona o pobytu cizinců.

[13] Z uvedených důvodů Nejvyšší správní soud kasační stížnost odmítl jako nepřijatelnou podle § 104a odst. 1 s. ř. s.

[14] Nejvyšší správní soud samostatně nerozhodoval o návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti, protože ve věci bylo rozhodnuto bez zbytečného prodlení po nezbytném poučení účastníků řízení a obstarání dalších podkladů nutných pro rozhodnutí (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 8. 2003, č. j. 2 Azs 3/2003-44, č. 173/2004 Sb. NSS, či usnesení téhož soudu ze dne 20. 6. 2012, č. j. 6 Ads 73/2012-17).

[15] O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s., podle kterých, nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 3. 2021, č. j. 8 As 287/2020-33, část III. 4., či usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 5. 2021, č. j. 9 Azs 32/2021-32). Stěžovatel ve věci úspěch neměl, a proto mu náhrada nákladů nenáleží. Žalované, které by jinak právo na náhradu nákladů řízení svědčilo, žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti v řízení o kasační stížnosti nevznikly. Z uvedených důvodů Nejvyšší správní soud rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 14. ledna 2025

Tomáš Foltas
předseda senátu